

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Modus latinitatis

Ebrardus, Ulricus

[Straßburg], 1491

Er quam multe quidem [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-293506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-293506)

- Sequuntur ea de quibus in hoc secundo libro tractatur.
- Primo. De his quibus divinum auxilium implorare possumus. Fo. xxv.
- Secundo de his quibus amicitiam et ea que circa amicitiam versantur explicare possumus. fo. xxvi.
- Tercio de his quibus amicorum patrie reipublice et aliarum rerum defensionem eloqui debeamus. fo. xxvii.
- Quarto de his quibus amicorum patrie et reipublice et aliarum rerum impugnationem errare valeamus. fo. xxviii.
- Quinto. quod de epistolis missis aut mittendis dicere possumus. fo. xxviii.
- Sexto de his quibus animi benivolentiam etiam alteri nos accommodatos ostendere valeamus. fo. xxviii.
- Septimo quomodo gratiarum actiones congratulationes et placentiam. eodem.
- Octavo de his quibus laudem vituperium ornatum et de orationum rei eloqui nos deceat. fo. xxxi.
- Nono quod de funerea sermone agimus. fo. xli.
- Decimo. quibus verbis de divitiis paupertate rerum ubertate et sterilitate loqui nos deceat. fo. xlii.
- Undecimo. quibus orationibus curam perseverantiam hisque similia proloquamur. fo. xliii.
- Duodecimo. quomodo comparationes et rerum differentias explicare debeamus. fo. xliii.
- Tredecimo. Quomodo manifestationem atque rerum occultationem eloqui possumus. fo. xlv.
- Tractatus orthographe magistri Adalrici Ebrardi de Neuburga Laustrali Incipit feliciter.

Ex quam multe quidem

dictiones sunt. in quarum figuracione plurimi orthographe ignari sepe numero oberrare videntur. Ne igitur ut eos quos iam diximus vos error capiat equidem pro vestra institutione quarundam dictionum in quibus plerumque de vitare accidit debita regularemque compositionem paucis demonstrabo.

Amplius est hoc orthographe preceptum derivativum ad formam sui

Folium XLVI

primitiui scribi formariq; dicere. Itaq; nomia in cia exreuntia si ab his veniūt que t. retinent z ipa' q; t. scribēdo obseruant lz pter se quentē vocalē p c. pferant. Sic em sapiētia. prudētia. Sleritia. fortia. pugnātia. z reliq; hui' cmodi. q; a gūis seruātib; t. pcedūt p t. figurant. Sapiētia em a sapiēti descēdit. Prudētia a prudēs. Fortia a fortis. Pugnātia a pugnās. Verū si hmōi noia ab his pueniunt q; nō hnt t. z ipa sili' modo c. nō. t. retinere sibi debēt. Ea de re hec noia audacia. felicia. victricia. amicia. pudicia. z reliqua illiusmodi. qm̄ a gūis tenētib; c. veniūt. z ipa pter p c. fieri debent. Audacia em ab audac; pcreat. Felicia a felix. Victricia a victri cis Amicia ab amici. Pudicia a pudici.

¶ Noia q; suū finē in cius mittūt. prim ab his veniūt q; c. retinent prim ab his q; t. Que em a c. retinētib; dei ināt c. sili' retinēt. Itaq; bonifacius q; a boni z facio p fici' p c. fieri debet. Que aut descēdūt a t. seruātib; sili' mō t. figurādo sibi seruāt. sic vincēt; q; a vincētis gūo puenire credit p t. scribi picipit. In his autē in q; b; de; riuatio ignota est. vsus pbaroz grāmaticoz est inspectandus.

¶ Que in cio exreunt noia pbalia ea q; a supinis t. seruātib; pueniūt. sp p t. fieri debēt. Sic em Amatio dilectio landatio t. habēt Amatio em ab amatu dscēdit. Dilectio a dilectu. Laudatio a laudatu atz ita de reliq; plecta. Hūis scde declinatōis sili' dūis tertie positui gradus tenētes c. cōpariuis a se veniētib; t. pferūt. Itaq; doctior. disertior. doctus. disertius p t. formari dnt. p c. q; c. illi retinuerint nō t. z suis cōpariuis c. pferūt nō. t. q; in amicior. lu bzi cior satis palam existit.

¶ Sarius q; fm vocē a satis venit p t. scribi debet

¶ Quotidie. q̄tidian' quorus. quotiens. quotiensis. vt suū primitiuū quot simplici t. fieri solet.

¶ Vocabula ex grecis emanātia que apud latinos aliqñ inueniūtur grecoz more potiusq; latinoz scribunt. Sic em kyrios. kere. katepharon. katherina. katholica. ekklesia p k more grecoz scribi mus. Nā hanc lras k. grecoz noim grām susceperūt latini. Ea d're nunq; in dictōib; latinis scribi debet. Nec eadē lra apud grecos p c. atq; q; pingit. Preterea vbi greci k. faciūt latini vel c. scribūt vel q. L baritas tñ nō p k. vt qdā volūt. sed p h. scribit. Uci

em ab hac greca dictione chariton. p. chi. i. ch. fieri consuevit. Christus
sunt sunt grecos non p. cappa. i. k. scribitur p. chi. i. ch. Quoniam igitur christus
et hoc greco christus derivat p. ch. regulam fieri hinc Greci enim christus
in hac forma scribuntur quod in forma crucis fit. loco cuius christus
cuius Interea mea quod est opinio in hinc nomine christus. nec p. poni de-
bere. Et si de r. plimi roem quoniam dicitur cur ibi poni possit. fingatur. De
p. quare ibi locari debeat. casus nullam nobis posse suffragari puto. Sic
et breuitatis causa christus tribus elementis et uno cunctis cunctis. Quorum pri-
mum christus appellat quod ad formam crucis fit. quodque nonnulli esse existis
sunt. Alter r. h. o. noiant quod ad figuram p. latine format. Tercium
sunt. quod ad modum s. latine fit. Atque hec tria elementa que dicitur mi-
hi aliud sunt quod ch. r. et s. itaque christus grecis litteris sic fit. **ΧΡΙΣΤΟΣ**
ΧΡ. et vel breuitatis ut quidam aiunt religionis gratia hinc mox christus
Latinis autem elementis hoc pacto format christus aut breuius sic christus.
Et quoniam de r. mentio intercessit. deo deo aliquid dicendum dicitur. Et
apud grecos non ad formam crucis fit neque apud antiquissimos graecis
maticos est habita. Nam illi spiritus pingebant. ubi nunc r. locamus.
Sic enim faciebatur. Reges grecos leges que ad modum in vetustissimis
quibusdam voluminibus comperiunt. Claudius autem romanorum rex scripsit
pium est. Itaque ubi pulci grammatici spiritus. scripserunt nos modo
epigrammas.

¶ Preterea si r. ut diximus sicut spiritus. sonat nunquam post se s. patitur.
propter quendam dissonantiam. nisi forte differentie causa illud p.
mitteret. nam expecto semper sine s. formauerim. prime autem tercie
pingatōis sit incertum erit placet igitur expecto prime pingatōis p. s.
scribi. Expecto autem tercie sine s.

¶ Philosophus per hinc per hinc quoniam grece sunt dictiones per hinc non p.
f. scribi debet. Sic enim deficit illa littera f. loco cuius per hinc. i. per hinc. pingatō
Nunquam enim inter greca elementa f. locari debet. Neque latini per hinc. scribunt
nisi in his que a grecis sibi redicantur. y. greca littera e dicitur a grecis per hinc
idcirco in latinis dictionibus non patitur. si i. grecis dicitur. ut in his res
liquis que kyrios psychon yper. Z. que a grecis sita sunt. Elementa lati-
na non eque solum in grecis locanda proterea visum mihi e patris. mari-
li. que latina sunt. per hinc scribi non debere. R. hec grece e vocabulum et

Folium XLVII

aspirat. r. p. p. t. e. q. ab eo pueniunt vt rhetor. rhetoric. s. r. r. aspira
 ri d. De hac igit aspirandi nota aduertendū est. q. ipa apud gre
 cos 7 psonāibz iugit 7 vocalibz pferri aut his qtuor. c. t. p. r. de vo
 calibz claret i heras. he mer. de c. vt chremes. de t. vt thoon thar lo.
 de p. in phus. de r. in rhesis rod. pir. Apud latinos sūt nō nisi
 vocalibz p. necit. vt hēo herco hēms hō hum. testari videt. Et q
 claret pulcer. sepulchz cathena. sine aspiratōis nota fieri dicit. pte
 rea p. siderādū ē h. l. f. a. n. p. r. e. n. h. e. q. z. e. d. i. g. n. e. l. f. a. a. p. p. e. l. l. a. r. i. nō. p. t. p.
 sci ei grāmatici eā n̄ inter ceteras dictionū l. f. a. s. locabāt. Sic ei sua
 aspirabāt elemēta. omo iems arena omerus muresis.

Omnia q ab hac greca dicitōe heraveniūt aspirari dū vt herame
 Sibi nihil. nihilū qdā p. c. scribūt. qdā sine (trū. helapota.
 c. v. x. s. i. v. s. ū. grāmaticoz insperim. sine c. pot. q. cū. c. illa scribe
 re poterim. Accidit etiā ad h. q. c. in latina aspirari nō patit.

Quom aduerbiū apud l. f. a. z. p. i. o. s. his qtuor l. f. i. s. q. u. o. z. m. fi
 eri inuenitur. qd est deriuatiū quōdā probare videt. Cum autē
 p. p. o. s. i. t. i. o. h. i. s. t. r. i. b. u. s. c. u. z. m.

Quae dicitō casualis qtuor elemētis p. f. i. c. i. t. h. o. c. m. o. q. u. a. e. q. u. e.
 p. i. u. n. c. t. i. o. t. r. i. b. u. s. t. m. h. o. c. p. a. c. t. o. q. u. e. V. e. r. ū. s. ū. t. q. p. u. t. a. t. q. u. e. p. i. u. n. c. t. i. o. e. z.
 s. e. m. p. t. i. t. e. l. l. o. p. i. n. g. i. d. e. b. e. r. e. z. n. u. n. q. z. e. x. p. r. e. s. s. i. s. l. i. s. At illud erratum
 est non verum.

Macellū qz a macellis noie venit simplici. c. p. t. r. a. q. u. o. r. u. n. d. a. m.
 abusionē scribimus Macellus em̄ vir roman. fuit. qui cū homo
 ciuentus esset eius bona data sūt ad vīcum. atq. ex eius edibus
 publicū faciū ē edificiu p. macrādīs bestijs qd macellū oēs rādes

Alia orthogranie lex est cōpositus seruare forz (appellabant
 mā suoz simpliciū. Itaq. scribimus. adamo. plego deseco ppul/
 cer preclarus. In aliq. b. t. n. p. t. r. a. s. i. t. Hui. em̄ sculi grāmatici in
 compositis iam literam adimūt. vt inefficaz. Jam adijciunt vt in
 redeo. redarguo. iam transinuant. vt in alloquoz. appono. cōmo
 ueo. afferro. que siquidem alteratio sonoritatis g. f. a. a. grāmatici est
 vsurpata quā etiā vsus p. i. o. z. grāmaticoz clari. demonstrat. id
 tū latere nos haud q. z. debet. vetustissimos orthograuos cōpoz
 s. i. g. a. in cōmutatis caracteribz scribi p. c. e. p. e. r. i. s. s. e. v. e. l. u. r. i. in vetustissi
 mis quibz s. d. a. lib. z. i. s. c. o. p. e. r. i. m. u. s. p. c. e. p. e. r. i. t. e. m̄. s. c. r. i. b. e. r. e. i. n. a. m. i. c. n. o. 32

inimicus. inluxit nō illuxit. adlego nō allego. infalsus nō insulfus.
adsum nō assus. Dic tamē p̄isicoꝝ mos exoleuit atq; in pl̄imis si-
cut pronunciamus ita scribimus.

¶ **C**ōposita a iacio q̄a in i. trāsmutat. dupliciū scribunt hoc pa-
cto. Adūcio abūcio. Hoc t̄m de his q̄ p̄teriti t̄pis sūnt p̄iectāduz
simplici iem pingim⁹ abieci. reieci. adieci. atq; q̄ ab his p̄creant.

¶ **E**tia quia ex coniunctōne t. z aduerbio iam componit r. scribē
do retinet. q̄q; p̄pter sequentem vocalem p̄ c. proferatur.

¶ **L**ur aduerbiū apud grāmaticos duob; inuenit̄ scribi modis.
quidā bis tribus l̄ris. c. u. z. r. pingūt. quidam bis quatuor q. r. z.
duplici. u. u. hoc modo quur.

¶ **P**̄sonāq; inter n. z m. p. interserat. frustra em̄ foret huius in-
terpositio. vt in his. ois. autūn⁹. alūn⁹. calūniator. scānū. calūnat.

¶ **A**nte se m. nō patit̄ s. n. Scribim⁹ em̄ tanq; nō tamq; nunq̄d
nō numq̄d. Neg ante se d patit̄. nisi forte in hac dicōne q̄dquid.
Scribimus em̄ acquirō nō adquirō. q̄c̄q; nō quidē.

¶ **I**n cōpositōe nō variat quorū m. sequit̄. ne forte talis dictio
ab hac p̄positōe ab cōposita videret. Scribim⁹ em̄ admonēo n̄
āmonēo. admouēo nō āmouēo admirōz. nō ammiroz.

¶ **P**ropter cauendū p̄sonantiū scursū. nunq; s geminam⁹ q̄t̄ies
alia p̄sonās imediate seq̄t. vt in his. aspicio. ascēdo. asto. Gemina-
mus t̄m illa si vocatis seq̄t. vt in assurgo. assentio. assisto.

¶ **S**olēnis qm̄ ex solon; ann⁹ p̄ficiat simplici l. z duplici n. pingit̄.
Nihil em̄ solēne appellari potest nisi q̄ sel in anno agit. Eā ob rē
non dicimus vir. sed festū solenne acus solēnis. lud⁹ solēnis.

¶ **A**d apud antiquissimos grāmaticos in r. trāfire p̄suevit. Scri-
bebant arfari. p̄affari. aruolopro aduolo. arnoto p̄ānoto. Nūc
aut scribim⁹ potius affari. aduoco. annoto. ¶ Apud nōnulli p. r.
finiunt. at mibi visū est poti⁹ exire in d. Idq; suū sincopatū ad de
monstrare. ¶ Quō in cōponēdis dictōib; elemēta transmutatum
iri debeant. t̄m multoz traditōe grāmaticoz. tuz vsu facile p̄sequi
possum⁹. Ea de re etiā atq; etiā ne p̄posite breuitat; modū excedas
ea scripsisse nūc satis sit. ¶ Explicite tractatulus oib; bograue.

¶ **I**ncipiūt regule de arte dicendi.

¶ **D**iximope vitandū est ne p̄iunctionē q̄ vel vt n̄ra exp̄mam⁹.

Solum XLVIII

eloquētia. vñ Terenti⁹ in And. Volo vxo: ēducas. Volo ad me
 veias. volo meū comedas. z nō p q vel vt. ¶ **Secūda** synkategreu
 mata ornati⁹ sepe i fine ponit̄ exēplū. Ad me si pfect⁹ fuisset. z nō
 si fuisset pfectus ad me. ¶ **Tercia**. istud aduerbiū q̄ q̄q̄ i cap
 pite orōnis ponit̄. vt q̄ celeberrime vici. i. valde. exēplū Tullij q̄
 magie laudē is sibi acq̄siuit. ¶ **Quarta**. oratores q̄q̄ solēt vtī
 dictōibz tanq̄ ablitis in u. terminat̄. vt d. u noctuq̄ lris opa dāda
 est q̄ aduerbia cēseri debēt. Aliud et emplū. Te somnio die noctu
 q̄. Ex q̄ p̄z q̄ somnio regit acim. hec Teren. ¶ **Quinta** interdū
 orōnis iuxta finē aduerbiū poni p̄suevit z statuit. vt dicitis. P̄es
 clare magnope. scribi magnope. ¶ **Sexta**. istā p̄iūctōez vt sibi
 silem repetere licet. Ut te z enutritū z educaui. ¶ **Septia**. sepe
 die iorepēda est vt etiā atq̄z etiā. Rngo iterū atq̄z iterū supplico.

¶ **Octaua**. Verbo eq̄dē frequētatiuo oratores solēt vtī. vt Ma
 tres gnatos passim amittāt. i. frequēter amāt suos filios. z dicim⁹
 gnatos p̄ natos. vñ Terent. Nā aliā p̄ ei desponderat gnataz
 cremetis atq̄z vt amorē cōperit. ¶ **Nonā**. Oratores familiarissī
 me v̄unt endeli. exēplū. Dies noctesq̄ piculū capitis adire dōeo
 . i. dies z noctes. ¶ **Decima**. Themelis v̄itara v̄im p̄culdubio
 exornat colloquiū. Exēplū. Septen q̄z triones p̄ sepr̄triones.

¶ **Undecima**. dictōes plerūq̄ absq̄z iunctōe repetere licet. Vñ
 Terent. Facite fingite inuenite efficitē quō tibi def. Exemplum
 aliud. Rogo oro obsecro atq̄z p̄estoz h̄ facias. ¶ **Duodecima**.
 Maximope cauendū est. ne crebri⁹ eadē dictio repetat̄. qz q̄d ses
 pe elicif hoc turbat audientē. ¶ **Tredecima**. Cōiūctiu⁹ pro ins
 dicatiuo interdum ponitur. vt velimpro volo. feceris pro factis.
 velim si poteris p̄stinā tuā erga me voluntatē p̄serues. ¶ **Decia**
 quarta. negatio in fine orōis est p̄ponēda. vñ. Eloquentiorē te vidī
 neminem. Sapientiorē te vidī nullum. ¶ **Decimaquins**
 ta. su platiuus ppulchre in fine prepositōis orōem exornat. Eteo
 roz iudico te prudentissimū. ¶ **Decimasepta**. Istud aduerbiūz
 mirūimmodū exornat orationem. ¶ **Decima septima**. Orato
 res permagime decet augere orationem. vt rogo. obsecro atq̄z pro
 testoz. Exēplū aliud. Ne tibi p̄beo z p̄esto.

¶ Decimoctava. principia acti & ablati casus loco eoz infinitiuoz
ponunt. **Uñ Salusti?** Nā priusq̄ incipias sulto. i. sultere. & p̄
q̄ sulturis mature facto opus est. i. facere potest.

¶ Decimona. infinitiuo sepe numero loco p̄teriti im̄pecti poit
vt putare p̄ putabāt. **Uñ Terenti?** Dēs mibi tantulū mordere.
Silt salust. maria; gliaz i marie impio h̄e putare **Jē Tantal?**
fuit p̄ pelopis. v̄ est auis quā ardeā vocam̄. **Jē tantilides tātis**
lide. i. filios & nepos tantali. (de miroz inia plustravit

¶ Vicesima. **Jē eav̄ eū** sp̄ iūgēdū est ācedēti. vt **Aresto.** **Jē quē**
¶ Vicesimā p̄ma. **Lanēdus** est frequēs vocaliū p̄cursor. vt **Luz**
tetate. r̄te. egregie. (ouili ereptū est pecus offie

¶ Vicesimā sc̄da. p̄positio n̄pe suo postponēda casuē. vt v̄io ab
¶ Vicesimā t̄cia. **Ornat?** p̄tertu p̄positio p̄ponit genitū. vt de
Liceronis eloquētia nact? est. longedemitor. r̄c.

¶ Vicesimā q̄rta p̄pō nōnūq̄ adiecta dictō: ornatū efficit. vt **Te**
¶ **Hec itaq̄** de arte dicēdi aggregatu memorie si mandaueris
te doctum & facundum efficient.

¶ De accentu quoq̄ regule breues ac dilucide incipiūt.

¶ **Om̄is** monasillaba acuit. ¶ **In cantu** accent? nō obseruat. si tñ
in tali loco ponit in q̄ p̄ncipalis accent? artēdit. vt **ericcātū ē fenū**
& **cecidit flos** **Attēdit** at p̄ncipal' accēt? i medijs distictōibz v̄l circa
finē p̄sus. ¶ **Que ne ve enclitice** licz monosyllabe. tñ generant vt
dicunt. **Ne aduerbiū** p̄hibēdi acuit. v̄traq̄. pleraq̄. q̄nq̄. v̄biq̄. l̄
tra v̄tra accētū habeāt. tñ in metro correpte ponunt v̄tiq̄. deniq̄
itaq̄. ¶ **In cōpositōe** si penult. lōga sitbz acuti. vt **circūdo.** sz si
breuis sit ānpentia acuet. vt **iterit. excipiūt. illic. istic. illac. istac. alz.**
linc istinc. istuc. illuc adhuc adhinc. deduc b̄ndic malefac. & reliq̄
cōposita ab hic huc fac dic duc. ¶ **Dissillaba** dictio primā acui
it. vt de. q̄dā tñ d̄ntie cā v̄ltimā acuit. illo eav̄na aduerbia sine p̄
pone circū p̄positōes. palā. p̄pō aut aduerbiū. pape interieccio. et
pasce gūis. magnas pinas. optias. cuias. n̄fas. v̄ras. nū cas. des
um p̄ deoz. etiā deriuatiua aduerbia. de p̄noibz vt **illic istic. grez**
ca etiā v̄l hebraica noia aut barbarica que nō declināt oia finē ay
cuunt. vt **assur zabri. iesus. iuda.** quom ē gūis indeclinabil. si tñ s̄
clinat. tñc more latinoz. p̄mā acuit. ¶ **Hij** & **dij** l̄z duobz. ij. scri

Folium XLIX

bi debeat vno tm pferit. huic si dissillab est vl monasillab in fine
sp acuit. ¶ Dictio sincopata ibi acuit vbi acuebat integra. vt su
mar pro sumauit. tm nō tenēt cū vocalis vocalē sequit. vt audit au
diuit q si syllaba que integra acuebat defuerit incōcisa seruabit
tūc cōcisa reglaz integroz. vt amauerūt. amarunt.

¶ Polissillaba si penultima longa sit ea acuta fiet vt amam. si pen
ultima breuis tūc antepenultima acuit. vt amauimus.

¶ Dis finis interrogatōis suū naturalē suat accētū. vt Tāte ne

¶ Sepe dictio polissillaba cā dīntie. (animis celestibz ire.
suū naturalē pdit accētū. vt als aduerbium.

¶ Facit r fit in cōpositōe acuumt. vt calefacit calefit. Si tamē vo
calis mutat regula nō seruat. vt Proficit.

¶ Aduerbia. qn. inde. int. lōge. dū cōponūt acuumt sillabā se ime
diatē rcedentē. vt aliqū. deinde abint. alōge. deinceps.

¶ Propriū in on habens o. pductū in gō acuit on. vt Absolon
Sed si o corripit. tunc grauat. vt Symon.

¶ Propriū in es hñs est in gō acuit s. vt chremes agnes.

¶ Barbarū ppiū in el. acuit el. vt Michael. (hermes. dares

¶ Barbarū ppiū pī latie declatū i fine acuit. vt abzaā. moyses s
si latinā p oīa declatōes hz fuabit accētū latinū. vt iordanis. Si
aut in aliq latinā exiret ibi acuet in fine. vt Jordanem.

¶ Propria greca. hebraica. barbara in declinabilia quarūcūq sil
labaz finales acuumt. vt hierusalē. Balaām. Cherubin.

¶ Propriū in as pīme declinatōis. si sit polissillabū r penultimā
breuē habeat in finali acuit. vt sathanas. sed si penultima lōga sit
in ea acuitur. vt Eneas Josias.

¶ Dictio cui finalis sillaba incipit dū abz psonantibz ita q scda
iparū sit. r. vel. l. semp acuit antepenultimā. vt cathedra. decuplū
excipiunt adiutrix. argutrix. salubris. octobris. manipulus. r noīa
verbalia n atrix. sicut amatrix.

¶ Dictio hñs i penultia vocalē post vocalē acuit antepenultimā
vt fili. Excipiūt gū Ali vni illi pter alterius vtrius.

¶ Siū que declatōis varianē. vt fidei. speciei. acuit antepenultimā
Rāsi penltia sit psonas acuit antepenultimā. Si nō tūc penulti
mā. Itē iubuit. ebibit. diffudit. abscidit. addidit. astitit.

Licet not^o. zima. fugo. nubo. lesio. dico. brachos. pmas pducit
 m̄i cōpositōe corripit. vt cognit^o agnit^o. azim^o. sāguisuga. inuba
 pnuba palifis caufidic^o. tribrachus. ¶ Haz i cōpositōe hz imetro
 corripiaf. m̄i hz accētū. vt pparū. ¶ Greca. hebraica. barbara. dū i
 penultima vocalē hnt añ vocalē acūit añpenltimā. vt zozia medea.
 zyzania. nā veit a greco zyzaneion. Et em̄ diptōg^o i e lōgā mutat.
 sed in metro zyzania. platea ind̄nter reptunt. ¶ Floia nūcralia
 s̄ q̄ntuplicia. s. cardialia. pōdalia. dispntia. ordialiaz mltiplicatia
 ¶ Cardinalia s̄nt duplicia. q̄dā significāt nūeros cardiales mag^o
 absolute. vt ynū. duo. tria. q̄tuor. q̄ngz. sex. septē. octo. nouē. decē. m̄
 decim. duodecim. tredecim. q̄tuordecim. q̄ndecā. sedecim. decē. sex
 ptē. decē. octo. decē. nouē. Viginti. vigintiū. viginti. duo. tria. Tri
 ginta. trigintaū. zc. q̄draginta. q̄dragintaū. zc. q̄ngginta. q̄ngg
 tavū. zc. sexaginta. sexagintaū. zc. septuaginta. septuaginta. Oc
 toginta. octogintaū. Nonaginta. nonagintaū. zc. Centū. centū
 ynū. zc. Ducenta. ducentaū. zc. Trecēta. trecētaū. zc. q̄dringen
 ta. q̄dringētaū. zc. q̄ngenta. q̄ngētaū. zc. sexcenta. vel. sexcenta.
 sexcentaū. zc. septingēta. septingētaū. zc. octingēta. octingēta
 unū. zc. Noningēta. noningētaū. zc. Mille. milleunū cū oibz pre
 ¶ Quedā significāt nūeros cardinales cū pprietate vt (dicis
 Unitas. binarius. ternarius. q̄ternari^o. q̄nnari^o. senari^o. septena
 rius. octenarius. nouenarius. denarius. yndenarius. duodec
 narius. tredenari^o. quatuordecenari^o. q̄ndenarius. sefdenari^o. vel se
 denarius. denarius septenari^o. denarius octenari^o. denarius noue
 nari^o. Vigenari^o. vel. vecenarius. Post hoc d̄beret dici vicenari^o
 vnitas s; nō tūm valet ppter sequētia dicā q̄. Vicenarius vnari^o. vi
 cenarius binarius. vicenarius ternari^o. zc. Trigenarius vl tricena
 rius. Tricenarius vnari^o. zc. Quadragenari^o. q̄dragenarius vnari
 rius. zc. Quingēgenarius. q̄nggēgenarius vnari^o. zc. Sexagenarius
 sexagenarius vnari^o. zc. Septuagenarius. septuagenarius vnari^o.
 rius. zc. Octogenarius. octogenarius vnari^o. zc. Nonagenarius
 nonagenarius vnari^o. zc. Centenari^o. centenarius vnari^o. zc.
 Ducentenarius. zc. Trecētenari^o. q̄dringētenari^o. q̄dringētena
 rius vnari^o. zc. q̄ngētenari^o. zc. Sexcētenari^o. vl. secētenari^o. zc. Se
 pringētari^o. zc. Octingētari^o. zc. Noningētari^o. zc. Milenari^o. mil

Solum L

lenari? unari? zc. sumēdo li milleari? cū o' b' p'dictis. ¶ **Pōderalia**
 Simplū. duplū. triplū. q̄druplū. q̄ntuplū. secuplū. vel fescuplū
 septuplū. octuplū. nocuplū. decuplū. vndecuplū. duodecuplū. tre
 decuplū. q̄tuordecuplū. q̄ndecuplū. sedecu- lū v'l fescdecuplū. ōcu
 plū septuplū. decuplū octuplū. decuplū noncuplū. Vigecuplū vel
 vicecuplū. vicecuplū simplū zc. tricecuplū v'l trigecuplū. tricecu
 plū simplū zc. q̄dragecuplū zc. q̄nq̄gecuplū zc. sexagecuplū zc. septu
 agecuplū zc. octogecuplū zc. nonagecuplū zc. centuplū. centuplū
 simplū zc. ducentuplū zc. trecentuplū zc. q̄dringēcuplū zc. q̄ngentu
 plū zc. secēcuplū. v'l fescēcuplū zc. septingēcuplū. octingēcuplū nōgē
 cuplū. Millecuplū. millecuplū simplū zc. sumēdo millecuplum
 cum p'dictis omnibus.

¶ **Disperitiua**
 Singuli. bini. terni. q̄terni. q̄ni. seni. septeni. octeni. noneni. de
 ni. vndeni. duodeni. tredeni. q̄tuordeni. q̄ndeni. sedeni. deniseptē
 ni. deniocteni. deninoueni. vigeni vel vigeni. Vicensingl' zc. Tri
 geni. vel triceni zc. q̄drageni zc. q̄nq̄geni zc. sexageni zc. septuageni
 zc. octogeni zc. nonageni zc. centeni zc. ducēt' m' zc. trecenti. q̄drigē
 teni zc. q̄ngētēni zc. secētēni. v'l fescētēni. septingētēni. octingētēni.
 noningētēni zc. Milleti. milleni singuli zc. sumēdo li milleni
 cum omnibus prius dictis.

¶ **Ordinalia.**
 Primus. scōs. tercius. q̄rtus. q̄ntus. sextus. septimus. octauus. nonus
 decimus. vndecimus. duodecimus. tredecimus. q̄tuordecimus. q̄ndeci
 mus. sedecimus v'l sextusdecimus. decimus septimus. decimus octauus. deci
 mus nonus. Vigessimus. v'l vicesimus zc. trigessimus v'l tricesimus. q̄dragesi
 mus. q̄nq̄gesimus. sexagesimus. septuagesimus zc. octuagesimus zc. no
 nagesimus zc. cēt' m'. ducētesimus. trecentesimus. q̄drigētesimus zc. q̄n
 gētesimus. secētesimus v'l fescētesimus zc. septingētesimus zc. octingētesimus
 zc. noningētesimus zc. Millesimus. millesimus primus zc. Sumēdo li
 millesimus cū oibus dictis.

¶ **Multiplicatiua.**
 Semel. bis. ter. q̄ter. q̄nq̄es. sexies. septies. octies. nonies. deci
 es. vndecies. duodecies. tredicies. q̄tuordecies. q̄ndecies. sedeci
 es vel fescdecies. deciessepties. deciesocties. deciesnonies. vigies.
 vel vicies. vigiesies v'l vicesies. vicies semel. vicies bis zc. trigies
 v'l tricies v'l trigiesies v'l triciesies. triciesies sel' zc. P' h' raro iueniūt
 aduerbia i' ses s' nisi i' gies. vt q̄dragies. q̄nq̄gies. sexagies septu

agies. octogies. nonagies. ceties. duceties. triceties. quadrigeties. quingeties. sexeties. vltimities. septingeties. octigeties. nongenties. Millies. millieset. zc. sumedo mille cum oibz dicitis.

Salutare. auete. **H**g^r reuerede q^lt. **V**erba salutaris valet vita. aut reueretia v^ra. q^lt succedit vob in singlis negocijs z pspitatio. si ruder bⁿ itez dic. Laudei ds si vob p oia p^rspe succederet i deo ai^r me^r mltu g^oulet.

De^r vos sanu f^rducatur z icolumē. **D**e^r vos bⁿdicatur. ds vos i pace custodiat. ds vos i via p^rseruet.

Reuerede m^r ego peto largā ac benignā lⁿiaz recededi z refero vob g^rtes multiformes p laboribz z oibz bⁿificis mihi ip^rsis **E**t deus sit f^rtributor v^ri i eterna patria.

Honorade m^r ai^r mei honorat vos isto munusculo aut p^rpnat vob h^uc cantz vini petetes iⁿime vt modicu gratater accipiatis aut i pauco grat^r sit^r aut i modico sit^r p^rter.

Honorande m^r pentes mei miser t me ad referetias v^ras aut dⁿatdes v^ras supplicates iⁿime q^ltin^r craftinavl^r hodierna die vel letis ee ai^r eis in p^rndiovl^r i cena. aut cenare aut getari aut p^rndere.

Z u kunt	Diligere	Eradicare	Egrotare
t hun	Zelare	Sillare	Languere
H onificare	Colere. em ^r lari.	Extirpare	E ngegen kommen
I ndicare	M eyden	Eruere	O bniare
S igillare	I nuidere velat	Excipere	O currere
S ignare	L inere	Enervare	L otruentire
P romulgare	O dire	Excitare	Z wingen oder trucken
P ublicare	A btragen	A nfechten	U rgere
E nodare	oder steleh	I mpugnare	S timulare
E nuciare	F urari	D raudare	P ungere
P roferre	S urripere	B ebern	S potten
P rotendere	L atrocinare	B ignere	D eludere
V ulgare	S ubtrahere	B enerare	D eridere
I ntimare	D epoztare	P rocreare	F ridere
M anifestare	I nferre	P uerpare	S ubsannare
M unire	I ntragen	P arere	
E xponere	I mportare		

Solium LI

Designare	Inferre	Uebreytten	Inferre
Demostrare	Ingerere	Dilatate	Aufstun
Ostendere	Inrogen	Ampliare	Excludere
Uernichten	Inquirere	Magnificare	Excitare
Frustrari.	Scrutari	Buessen	Emodare
Anihilare	Sciscitari	Punire luere	Exterminare
Anullare	Perscrutari	Torquere	Extinguere
Destruere	Interrogare	Penitere	Exterrere
Erinanire	Inuestigare	Uerpannen.	Erboben
Umgeben	Lernen	Excomunicare	Sublimare
Lircuire	Magistrare	Matematizari	Eleuare
Lircudare	Erudire	Interficere	Erigere
Ambigere	Doctrinare	Subicere	Zyeren
Uallare	Informare	Prophanare	Decorare
Lieb haben.	Uezyhen	Syechen	Venustare
Amare	Extrahere	Infirmare	Specificare
Omne	Rosare	Perire	

Thuen
 Facere. Agere. Opore. Prepara. Lödere. Expilare. Instituire.
 Abanie zu vor. Abinde dauoz. Abintra vö ynnen.
 Accide. i. grauiter. Accidoz. i. gradioz. Acriter scherpflich
 Adhuc nach Adistar Admodū. i. valde. Aduersum. wider.
 Adusq; byf noch Affate. i. faciēde. Affozis vfwendig.
 Agiter. yelociter. Agitanter zuhant. Ayo aduerbiū hortādi
 Aliozsū. i. ad altū locū Aliq̄lr. zu etlicher maß Aliq̄. etwas grof
 Aliter anderf. Alonge vö ferrē. Alternati vndeinand.
 Alterutz. i. mutuo Amō. i. ampli. Amplius furbaß
 Annoloyce. ordēlich. Antiq̄. von alter. Antozsū furfichtig
 Antie. i. rediose. Arroganter kūtlich. Ceresū zu hūdert mal
 Aliq̄n zu etlicher zeyt Aliq̄rsū. i. aliq̄e locū. Aliq̄ten. etwas
 psüptuose furnēlich. temere. temerarie. wstlich. curiose hōstlich
 Moralr sitlich. Elegāter weidlich. Facere hubschlich
 Agināter. c. mü. l. me. furōlich od schnelliglich. 7 veit ab agio as
 In defesse vnuerdrosslich. Perperā hōstlich. Ferme. i. fere. l. q̄i 7c
 Annuatim ierlich.

Qui laus et gloria benedictio et
 gratum actio per infinita secula
 Valde se sollicitat in bonis opib.
 Qui semp cogitat de eternis suis

